

Btw op grensoverschrijdende elektronische diensten – Mini One Stop Shop (MOSS)

Grensoverschrijdende elektronische dienstverlening (bv. een online sportkanaal) is door zijn aard moeilijk zichtbaar. De geleverde diensten zijn immers virtueel. Voor belastingdiensten is het een hele uitdaging de online actieve dienstverleners te identificeren en de naleving van de btw-verplichtingen te controleren.

Sinds 2010 worden diensten aan particulieren in principe belast op basis van het land waar de dienstverlener is gevestigd. Voor telecommunicatiediensten, radio- en televisiediensten en elektronische diensten is dat echter in 2015 gewijzigd naar de plaats van de consument. Dat betekent dat een dienstverlener die deze diensten verricht voor particulieren in andere landen van de EU, zich ook moet registreren in die landen. Dat vormt een zware administratieve last voor veel (kleine) dienstverleners.

Om te vermijden dat dienstverleners die binnen verschillende EU-lidstaten actief zijn, in elk van die landen administratieve verplichtingen moeten vervullen, kunnen zij sinds 2015 vrijwillig toetreden tot het *Mini One Stop Shop-systeem (MOSS)*. Voor verrichtingen aan particulieren op het vlak van telecommunicatiediensten, radio- en televisiediensten en elektronische diensten volstaat dan dat ze zich in één lidstaat (de lidstaat van identificatie) registreren en daar één aangifte en betaling doen. De lidstaat van identificatie zorgt vervolgens voor de verdeling van de verschuldigde btw over de lidstaten waar de diensten zijn aangekocht (de lidstaten van consumptie). MOSS was opgezet als een testcase, maar inmiddels heeft de Europese Unie beslist het systeem vanaf 2021 uit te breiden tot alle grensoverschrijdende diensten en leveringen van goederen aan particulieren in andere lidstaten. Deze uitbreiding, de *One Stop Shop*, betekent een enorme verruiming van het toepassingsgebied en de financiële belangen.

Het Rekenhof heeft onderzocht of de FOD Financiën de invoering van MOSS adequaat heeft aangepakt, zowel:

- als lidstaat van identificatie, wat betreft de registratie, de opvolging van de aangifte en de betaling en de doorstorting van de gelden aan de lidstaten van consumptie;
- als lidstaat van consumptie, wat betreft de controle van de aangiftes van lidstaten van identificatie en de inning van de gelden.

Uit het onderzoek is gebleken dat de Belgische belastingadministratie zich op technisch en administratief vlak behoorlijk heeft aangepast. Zo werden de verantwoordelijkheden duidelijk toegevoerd aan verschillende diensten, die op hun beurt worden aangestuurd door een MOSS-werkgroep. De MOSS-applicatie voor de registratie, de opvolging van de aangiften, het doorstorten van de gelden en de informatie-uitwisseling tussen de lidstaten, werkt naar behoren. Zeker in de beginfase vertoonde de procedure en de informatie-uitwisseling met bepaalde lidstaten wel nog

mankementen. De procedures die de Europese Commissie heeft opgezet om die te verhelpen, blijken niet altijd efficiënt te zijn.

Omdat digitale dienstverlening niet zichtbaar of tastbaar is, moeten de dienstverleners die zich niet spontaan registreren voor MOSS en dit evenmin in het klassieke systeem doen, worden opgespoord. De FOD Financiën heeft daartoe door *web screening* een aanzet gegeven, maar een deel van de online dienstverlening blijft ongetwijfeld onopgemerkt.

De lidstaat van identificatie heeft maar een beperkte controle-opdracht in het MOSS-systeem: ze moet de aangiftes en de betalingen opvolgen en de ontvangen btw doorstorten. België doet daartoe al een aantal geautomatiseerde checks om materiële fouten of vergissingen te vermijden.

Door het MOSS-systeem heeft de lidstaat van consumptie, aan wie de gelden toekomen, aanzienlijk minder controlemogelijkheden. Alle informatie over de belastingplichtige dienstverleners bevindt zich immers in de lidstaat van identificatie. België is als lidstaat van consumptie voor iedere inhoudelijke controle van de aangiften en de boekhouding van de belastingplichtige dan ook aangewezen op de lidstaat van identificatie.

Daardoor is intense internationale samenwerking, waarvoor de wettelijke mogelijkheden bestaan, van cruciaal belang, zowel voor een efficiënte controle als voor een volledige en effectieve inning van de belasting. De belastingadministraties van de lidstaten moeten daarbij wederzijds een loyale houding aannemen.

De FOD Financiën voert als lidstaat van consumptie echter nog geen gedegen controlebeleid. Er bestaat nog geen centrale risicoanalyse om dossiers voor controle te selecteren. Daardoor gebeurt de inning zonder inhoudelijke controle van de aangiften. De FOD gebruikt, zowel voor het bepalen van de verschuldigde bedragen als voor de invordering ervan, amper de mogelijkheden tot internationale samenwerking. Recent werd wel, in samenwerking met de andere belastingdiensten van de Benelux, gestart met de opmaak van een toezichtmatrix om fiscale risico's bij grensoverschrijdende elektronische dienstverrichtingen te identificeren en de controleactiviteiten op te starten. Ook binnen het Europese anti-fraudenetwerk Eurofisc werden initiatieven genomen om best practices uit te wisselen met andere EU-landen.

Het Rekenhof heeft aanbevelingen geformuleerd om aan de vastgestelde tekortkomingen tegemoet te komen. Die zijn deels gericht op het robuuster maken van de interne werking van de FOD Financiën met het oog op de uitbreiding van het systeem in 2021. Daarnaast beveelt het Rekenhof vooral aan binnen Europese fora, zowel op administratief als op beleidsniveau, te pleiten voor een grotere samenwerking.